

BR .0007.179.2015

2015-113891

**UCHWAŁA NR 274/XVI/2015
RADY MIASTA RYBNIKA**

z dnia 17 grudnia 2015 r.

**w sprawie: przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2016-2021**

Na podstawie:

- art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515),
- art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),

na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Pomocy Społecznej

Rada Miasta Rybnika

uchwala:

§ 1. Przyjąć "Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021", w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Adam Fudali

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016 - 2021

I. Wstęp

Od kilku lat, dzięki nowym regulacjom prawnym przemoc w rodzinie staje się problemem o dużym znaczeniu społecznym. Częste kampanie społeczne oraz doniesienia w mediach na temat tego zjawiska sprawiają, że systematycznie zwiększa się liczba rodzin objętych wsparciem instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Definicja przemocy zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku określa przemoc jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny i innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołującą cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Ustawodawca w dalszej części precyzuje obowiązki poszczególnych organów, nakładając na gminy obowiązek realizowania programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy domowej.

Pierwszy program w Mieście obejmował lata 2012-2015. Niniejszy program przewiduje działania na lata 2016-2021, a tak określona perspektywa czasowa związana jest z innymi dokumentami z nim powiązanymi. Treść programu koreluje z aktualnym stanem prawnym w obszarze przeciwdziałania przemocy w skali regionalnej i ogólnokrajowej.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Rybniku

Dane gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Rybniku pokazują, że od około dziesięciu lat utrzymuje się wzrost liczby rodzin, w których rozpoznawana jest przemoc i prowadzone są działania podmiotów tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy. W ostatnich latach, kiedy realizowany był pierwszy program, dane przedstawiały się następująco:

Okres statystyczny	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”
rok 2012	342
rok 2013	404
rok 2014	505
pierwsza połowa 2015 roku	317

Procedury „Niebieskie Karty” najczęściej wszczynane są przez funkcjonariuszy policji (ok. 70%) oraz pracowników pomocy społecznej i interwencji kryzysowej (ok. 25%). Nieliczne procedury wszczynane są w placówkach oświatowych i sporadycznie w placówkach służby zdrowia. Ostatnim podmiotem uprawnionym do zakładania „Niebieskich Kart” jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.

Pozostałe dane liczbowe potwierdzą wykazaną wyżej wzrostową tendencję statystyczną, która z jednej strony jest optymistyczna, gdyż pokazuje, że coraz większa liczba rodzin uzyskuje pomoc prowadzącą do ustania przemocy. Z drugiej strony dane te są niepokojące, ponieważ istotnie wzrasta obciążenie pracowników i podmiotów tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy. Niezmiennie utrzymuje się dominanta przemocy w związkach formalnych i nieformalnych. Pozostałe sytuacje przemocy dotyczą relacji pomiędzy starszymi rodzicami, a ich pełnoletnimi dziećmi oraz przemocy wobec małoletnich dzieci ze strony rodziców. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021 zakłada dalsze prowadzenie działań na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w ramach obowiązujących norm prawnych.

III. Podstawa prawna, adresaci i realizatorzy programu

Podstawę prawną opracowania programu stanowi:

- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zmianami),
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1286),
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zmianami),
- ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515).

Adresatami programu są:

- członkowie rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie zamieszkujących na terenie Miasta Rybnika,
- mieszkańcy Miasta Rybnika - w wymiarze profilaktycznym,
- osoby fizyczne i podmioty prawne, realizujące zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu są:

- Urząd Miasta Rybnika,
- Zespół Interdyscyplinarny w Rybniku,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Przystań,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Mieszkanie Nr 1,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Mieszkanie Nr 2,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” w Rybniku,
- Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Rybniku,
- Komenda Miejska Policji w Rybniku,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku,
- Sąd Rejonowy w Rybniku, w tym zespoły kuratorskiej służby sądowej,
- placówki oświatowe, w tym Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku,
- Prokuratura Rejonowa w Rybniku,
- podmioty prowadzące działalność leczniczą, w szczególności jednostki realizujące zadania z zakresu leczenia uzależnień i pomocy psychologicznej,
- organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. Cele programu:

Cel ogólny:

Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Rybniku.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działań skierowanych do osób doświadczających przemocy.

Działania:

1. realizacja zadań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”,

2. prowadzenie schroniska dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
3. prowadzenie działań edukacyjnych, terapeutycznych i wspierających z zakresu przemocy domowej, problematyki rodzinnej, opiekuńczej i wychowawczej.

Wskaźniki:

1. ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty,
2. ilość rodzin objętych procedurą,
3. liczba osób doświadczających przemocy domowej przebywających w schronisku,
4. liczba osób korzystających z działań edukacyjnych,
5. liczba osób korzystających z działań terapeutycznych,
6. liczba osób korzystających z działań wspierających.

2. Prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc

Działania:

1. realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc,
2. wymiana informacji na temat osób stosujących przemoc pomiędzy podmiotami realizującymi procedurę „Niebieskie Karty” oraz motywowanie tych osób do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
3. prowadzenie terapii odwykowej dla osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc.

Wskaźniki:

1. liczba osób stosujących przemoc,
2. liczba osób, którym zaproponowano uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych,
3. liczba uczestników oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
4. liczba osób stosujących przemoc objętych działaniem w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
5. liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w terapii odwykowej.

3. Prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na poszerzenie świadomości mieszkańców Miasta Rybnika na temat przemocy w rodzinie.

Działania:

1. przekazanie mieszkańcom Miasta informacji na temat przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy w związku z tym zjawiskiem,
2. opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat przemocy, szczególnie w środowiskach zagrożonych,
3. prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przemocy domowej,
4. wspieranie pracowników służb tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy w pracy z rodzinami, w których występuje przemoc oraz w działaniach profilaktycznych.

Wskaźniki:

1. ilość opracowanych materiałów informacyjnych,
2. ilość wydanych materiałów informacyjnych,
3. liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, warsztatów itp.,
4. liczba osób uczestniczących w oddziaływaniach edukacyjnych,
5. liczba szkoleń dla pracowników tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy,
6. ilość działań wspierających, adresowanych do pracowników tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy,
7. liczba osób uczestniczących w szkoleniach,

8. liczba osób uczestniczących w działaniach wspierających.

V. Sprawozdawczość

Koordynatorem wdrażania Programu jest Zespół Interdyscyplinarny w Rybniku, który składa Prezydentowi Miasta Rybnika sprawozdanie z realizacji programu do dnia 31 marca każdego roku, za rok poprzedzający. Podmioty będące realizatorami programu obowiązane są do przesłania do Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku sprawozdania z jego realizacji do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedzający według podanego wzoru.

Wzór sprawozdania dla podmiotów realizujących program.

Sprawozdanie z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021 Dane za rok	
pieczęć instytucji sporządzającej sprawozdanie	
I	Prowadzenie działań skierowanych do osób doświadczających przemocy
1.	liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”
2.	liczba rodzin objętych procedurą
3.	liczba osób doświadczających przemocy domowej przebywających w schronisku
4.	liczba osób korzystających z działań edukacyjnych
5.	liczba osób korzystających z działań terapeutycznych
6.	liczba osób korzystających z działań wspierających
II	Prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc
7.	liczba osób stosujących przemoc
8.	liczba osób, którym zaproponowano uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych
9.	liczba uczestników oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc
10.	liczba osób stosujących przemoc objętych działaniem w ramach procedury „Niebieskie Karty”
11.	liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w terapii odwykowej
III	Prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na poszerzenie świadomości mieszkańców miasta Rybnika na temat przemocy w rodzinie
12.	ilość opracowanych materiałów informacyjnych
13.	ilość wydanych materiałów informacyjnych
14.	liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, warsztatów itp.
15.	liczba osób uczestniczących oddziaływaniach edukacyjnych
16.	ilość szkoleń dla pracowników tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy
17.	ilość działań wspierających adresowanych do pracowników tworzących lokalny system

	przeciwdziałania przemocy	
18.	liczba osób uczestniczących w szkoleniach	
19.	liczba osób uczestniczących w działaniach wspierających	
Dane osoby sporządzającej sprawozdanie		
Podpis osoby sporządzającej sprawozdanie		